

Sygn. akt V CSK 658/15

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z wniosku H. J. , A. J., K. J., X. J.

i M. J.

przy uczestnictwie Y. J. i D. J.

o rozgraniczenie nieruchomości,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 kwietnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni H. J.

od postanowienia Sądu Okręgowego w K.

z dnia 13 stycznia 2015 r., sygn. akt III Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną wnioskodawczyni H. J. od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 13 stycznia 2015 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 2, 3 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącą rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob.: postanowienie SN z dnia 13 czerwca

2008 r., sygn. akt III CSK 104/08, www.sn.pl; postanowienie SN z dnia 28 marca 2007 r., sygn. akt II CSK 84/07, www.sn.pl).

Skarżącą obciążał obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (por. postanowienie SN z dnia 8 lipca 2009 r., sygn. akt I CSK 111/09, www.sn.pl; postanowienie SN z dnia 12 grudnia 2008 r., sygn. akt II PK 220/08, www.sn.pl).

Skarżąca odniosła tę przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania do art. 153 k.c. w zw. z art. 32 ust. 6 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 520 z późn. zm.) podnosząc, że w orzecznictwie sądów istnieją rozbieżności, czy w sytuacji istnienia dokumentacji geodezyjnej pozwalającej na precyzyjne wyznaczenie granicy oraz ksiąg wieczystych określających własność rozgraniczanych nieruchomości należy dokonać rozgraniczenia według kryterium stanu prawnego, czy według kryterium ostatniego spokojnego stanu posiadania.

Twierdzenie o istnieniu rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych nie zostało wykazane w żaden sposób, poza wskazaniem na odmienną ocenę sądów w dwóch sprawach, a to nie jest wystarczające do uznania, że potrzeba dokonania wykładni przepisów rzeczywiście występuje. Nie wystarczy bowiem wskazanie sygnatur orzeczeń, należy zaś wyjaśnić na czym dokładnie rozbieżność polega i przedstawić stan faktyczny, na tle którego się ujawniła. Wskazana przyczyna kasacyjna nie została ponadto poparta pogłębionym wywodem prawnym.

Wątpliwości sformułowane w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania były ponadto wielokrotnie wyjaśniane w orzecznictwie Sądu Najwyższego i nie wymagają dalszych wyjaśnień (zob. m. in.: postanowienie SN z dnia 27 lutego 2013 r., sygn. akt IV CSK 357/12, postanowienie SN z dnia 24 sierpnia 2011 r., sygn. akt IV CSK 596/10, postanowienie SN z dnia 2 czerwca 2011 r., sygn. akt I CSK 521/10, postanowienie SN z dnia 6 marca 2008 r., sygn. akt I CSK 422/07, wszystkie dostępne na www.sn.pl).

Skarżąca podniosła ponadto, że w sprawie doszło do nieważności postępowania z uwagi na niedopuszczalność drogi sądowej wobec dokonania przez

Sąd Okręgowy rozgraniczenia działek o numerach [...]60, [...]61, [...]22 z pominięciem drogi administracyjnej, skoro decyzja rozgraniczeniowa i następnie postanowienie Sądu pierwszej instancji nie obejmowały tych działek. Powołała się także na pozbawienie możliwości obrony jej praw, a twierdzenie to było związane z oparciem orzeczenia na opinii biegłego, który nie wykonywał pomiarów geodezyjnych, lecz przyjął pomiary geodety wykonującego czynności w postępowaniu administracyjnym, co uniemożliwiło wnioskodawczyni wzięcie udziału w czynności geodety, kontrolę wskazań biegłego i ustosunkowanie się do nich, a w konsekwencji również kontrolę i ustosunkowanie się do przebiegu granicy wyznaczonej przez biegłego i obronę przed rozgraniczeniem według tej granicy.

Wbrew twierdzeniom skarżącej, nie wystąpiła niedopuszczalność drogi sądowej. Sąd drugiej instancji orzekał w tym samym przedmiotowym zakresie, w którym orzekał organ administracyjny i Sąd pierwszej Instancji, tj. o tej samej granicy między tymi samymi nieruchomościami, które składają się z wymienionych przez Sąd odwoławczy działek. Zmiana numeracji działek nie oznacza bowiem, że rozstrzygnięcie dotyczy innych nieruchomości (odpisy zwykle ksiąg wieczystych - k. 1073 i 1074). Zmiana numeracji działek nie oznacza bowiem, że rozstrzygnięcie dotyczy innych nieruchomości. Sąd Okręgowy miał możliwość merytorycznego rozpoznania sprawy (por. m. in.: postanowienie SN z dnia 14 grudnia 2007 r., sygn. akt III CZP 110/07, www.sn.pl, postanowienie SN z dnia 4 sierpnia 1999 r., sygn. akt II CKN 548/98, OSNC 2000, nr 2, poz. 40).

Skarżąca nie została też pozbawiona możliwości obrony swych praw. Nieważność postępowania spowodowana tą przyczyną dotyczy sytuacji, w których, na skutek wadliwości procesowych sądu lub strony przeciwnej, strona nie mogła brać i rzeczywiście nie brała udziału w całym postępowaniu lub jego istotnej części, oraz przypadków pozbawienia możliwości podejmowania albo niepodejmowania czynności procesowych zmierzających do ochrony sfery prawnej. Przyczyna ta nie obejmuje wadliwości w postępowaniu dowodowym, ani w ustalaniu stanu faktycznego (por. m. in.: postanowienie SN z dnia 23 kwietnia 2015 r., sygn. akt V CSK 573/14, wyrok SN z dnia 3 lutego 2010 r., sygn. akt II CSK 404/09, wyrok SN z dnia 7 maja 2009 r., sygn. akt IV CSK 513/08, wszystkie dostępne na www.sn.pl).

Powołanie we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przesłanki uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in.: postanowienie SN z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; postanowienie SN z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Skarżąca odniosła tę przesłankę do ustaleń faktycznych, w szczególności do opinii biegłych, dokumentacji geodezyjnej i „innych dokumentów obrazujących przebieg granicy”, z których, zdaniem skarżącej, wynika stan prawny spornej granicy, ale nie przedstawiła argumentów natury jurydycznej, które wskazywałyby na rażące naruszenie prawa w ustalonym stanie faktycznym. Argumentacja skarżącej sprowadza się do polemiki z ustaleniami faktycznymi Sądu Okręgowego. W postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Odnosząc się do wniosku uczestnika D.J. o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego należy zauważyć, że zgodnie z art. 132 § 1 k.p.c. w toku sprawy pełnomocnicy profesjonalni doręczają sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism procesowych z załącznikami, zaś do pisma procesowego wniesionego do sądu dołącza się dowód doręczenia drugiej stronie odpisu, albo dowód jego wysłania przesyłką poleconą. Pisma, do których nie dołączono dowodu doręczenia albo dowodu wysłania przesyłką poleconą, podlegają zwrotowi bez wzywania do usunięcia tego braku. Zasada ta dotyczy również odpowiedzi na skargę kasacyjną. Uczestnik tego obowiązku nie spełnił, wobec czego odpowiedź na skargę kasacyjną została zwrócona.

W tej sytuacji nie istnieje wniosek o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego i nie ma potrzeby orzeczenia w tym przedmiocie.